

Hoofdstuk LXV

Gods Bereidwilligheid om te Redden

Verzen 1 en 2

- 1. Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden, Ik ben gevonden van degenen die Mij niet zochten; tot het volk dat naar mijnen naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik;**
- 2. Ik heb mijne handen uitgebreid den ganschen dag tot een wederstrevig volk, dat wandelt op eenen weg die niet goed is, naar zijne eigene gedachten;**

De twee hoofdstukken, die thans nog resten, zijn het goddelijk antwoord op het voorgaande smeekgebed. Door een verkeerde opvatting van de tekst-aanhalingen in het Nieuwe Testament in het algemeen en door een misplaatst beroep op Rom. 10:20,21 in het bijzonder, heeft men zich op dit tweetal verzen beroepen om de theorie van Israëls algeheele verwerping te staven en de plaatsvervanging van Israël door de Kerk te rechtvaardigen. Doch daarvan staat hier noch daar iets te lezen, noch in de gansche Schrift, terwijl daarentegen deze gedachte wel overal weersproken wordt. Men heeft het schoone argument, dat God hier gebruikt, veelal voorbijgezien. Met het oog op de hartroerende klacht van Israël over Gods langdurig stilzwijgen, wordt Israël hier geantwoord, dat men niet moet meenen, dat Hij van Zijne zijde niet toeschietelijk is om Zich aan den zondaar te ontdekken en over te geven. Zelfs den onbesnedenen, den onreinen honden van Heidenen, heeft Hij Zich overgegeven, zeggende: Ziet hier ben Ik. De herhaling wijst op de volkomenheid der Zelfovergave. Zou Hij Zich dan niet aan Israël willen geven? Zoo Hij Zich zelfs aan de Heidenen geeft, die niet naar Hem vragen, hoeveel te meer zal Hij Zich dan niet geven aan Zijn bondsvolk, zoo Hem dit van heeler harte zoekt. Zijne bereidwilligheid om Israël aan te nemen was zelfs zóó groot, dat Hij Zijne handen den ganschen dag tot dit wederspanning volk uitgebreid hield gelijk een liefderijk vader doet om zijn kind in de opene armen te sluiten. Het uitbreiden der handen was een teeken van liefelijke, aanlokkelijke uitnoodiging, Spr. 1: 24. Derhalve, deze twee verzen hebben ten doel de bereidwilligheid om Israël weder aan te nemen, aan te toonen. Het argument gaat van het mindere tot het meerdere. Als Hij de van Hem vervreemde Heidenen niet verstaat maar aanneemt, en als Hij het hardnekkig Israël vriendelijk blijft noodigen, hoeveel te meer bereidwillig moet Hij dan wel niet zijn om Zijn volk, dat berouwvol tot Hem zich wendt, weder in genade aan te nemen.

De Afvalligen Zullen Vergaan

Verzen 3 tot 7

- 3. een volk, Mij geduriglijk tergende in mijn aangezicht, in hoven offerende, en rookende op tichelsteen;**

4. zittende bij de graven, zoo vernachten zij bij degenen die bewaard worden, etende zwijnenvleesch, en daar is sop van gruwelijke dingen in hunne vaten;

5. die zeggen: Houd u bij uzelf, naak tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij:—dezen zijn een rook in mijnen neus, een vuur, den ganschen dag brandende.

6. Zie, het is voor mijn aangezicht geschreven: Ik zal niet zwijgen, maar Ik zal vergelden, ja, in hunnen boezem zal Ik vergelden,

7 uwe ongerechtigheden en uwer vaderen ongerechtigheden te gelijk, zegt de HEERE, die gerookt hebben op de bergen en Mij smaadheid aangedaan hebben op de heuvelen: daarom zal Ik hun vorig werkloon in hunnen boezem weder toemeten.

Uitleggers hebben nimmer de zonden, hier genoemd, een plaats weten aan te wijzen in Israëls verleden; en dit is niet te verwonderen, want het profetisch uitzicht reikt hier weder tot aan den veelbewogen eindtijd, waarin God de beloofde bedreigingen en verlossingen snellijk zal doen komen, 60:22. Verreweg het grootste gedeelte van het laatste Bijbelboek is aan dat hachelijk tijdsgewricht gewijd en daarom moet het ons niet verwonderen, dat de profeten daarop gedurig terugkomen. Het hoogtepunt van Israëls afval wordt hier beschreven. Het gedeeltelijk herstelde, doch nog onbekeerde Israël tergt God bestendiglijk in 't gezicht door de afschuwelijkste afgoderij in de hoven, 1:29, op altaren van tichels of gebakken steen, terwijl God geboden had, deze van ongehouden steen te maken, Ex. 20: 24,25. Ze zaten bij de graven de dooden op te roepen. Men meende, dat de begraafplaatsen zeer geschikt waren om van de geesten der afgestorvenen de toekomst te weten te komen. Ze vernachtten bij hen die bewaard worden. Men bedenke hier, dat men de dooden begroef in bergholen en spelonken; hier nu overnachtten de doodenbezweerders. Etende zwijnenvleesch, bij de wet verboden, Lev. 11 : 7. In de dagen der Makkabeën stierven de Joden eerder dan dit te doen. Ook had men onheilige, gruwelijke drank in zijn vaatwerk. Bij dit alles ging men nog zeer prat op een ingebeelde heiligheid. Hun taal droeg het stempel van echt Farizeïsme. Ze beschouwden zichzelf als diep ingewijden en anderen als profaan. De toorn Gods rookt en vlamt tegen dit rot. De Heere zal deze gruwelen niet lijdelijk aanzien, doch rechtvaardiglijk vergelden. Zelfs de ongerechtigheden hunner vaderen zal Hij naar verdienste vergelden. Hij laat niets onbeloond, niets ongewroken.

Het Godvruchtig Overblijfsel en de Afvalligen

Verzen 8 tot 12

8. Alzoo zegt de HEERE: Gelijk, wanneer men most in een bos druiven vindt, men zegt: Verderf ze niet, want daar is een zegen in: alzoo zal Ik het om mijner knechten wil doen, dat Ik ze niet allen verderve;

9. en Ik zal zaad uit Jakob voortbrengen, en uit Juda eenen erfbezitter van mijne bergen; en mijne uitverkorenen zullen het erfelijk bezitten, en mijne knechten zullen aldaar wonen;

10. en Saron zal tot eene schaapskooi worden, en het dal van Achor tot een runderleger, voor mijn volk dat Mij gezocht heeft.

11. Maar gij verlaters des HEEREN, gij vergeters van den berg mijner heiligheid, gij aanrichters eener tafel voor die bende, en gij opvullers des dranks voor dat getal:

12. Ik zal ulieden ook ten zwaarde tellen, dat gij allen u ter slachting zult krommen, omdat Ik geroepen heb maar gij hebt niet geantwoord, Ik gesproken heb maar gij hebt niet gehoord, maar hebt gedaan dat kwaad was in mijne oogen, en hebt verkoren hetgeen waaraan Ik geen lust heb.

De gansche Profetie van Jesaja is een wel voor de vromen en een wee voor de goddeloozen. Met het godvruchtig overblijfsel, dat berouwvol zich tot Hem keert, zal het wel gaan. Met het eenvoudig en toch zoo veelzeggend beeld van een bos druiven maalt Jesaja het karakter van het overblijfsel. De Godtergende zonden en de ronkende en vlamme wreke Gods konden licht op de gedachte brengen, dat er in Israël niemand gespaard zou blijven. Dit illustreert Jesaja met dit beeld nu gansch anders. Daar is een landman, die voor een wijnstok staat die zeer dor is en waard om uitgeroeid te worden. Hij inspecteert hem eens, doch daar ontwaart zijn blik plotseling een tros goede druiven, waarin sap, most, gevonden wordt. 'Sla den boom niet om, zoo roept hij zijn knecht toe, want er is nog zegen, vrucht, in.' Alzoo, op gelijke wijze, en om dezelfde reden, en met hetzelfde doel wil de Heere om Zijner knechten wil niet alleen verderven in Israël. Had de Kerk dit eenvoudig beeld slechts goed begrepen, dan zou men op grond van dit eene vers alleen Israëls algeheele verwerping niet hebben durven leeren. Evenals Hij Sodom om slechts een vijftal rechtvaardigen gespaard zou hebben, zoo zal Hij Israël, Zijn wijnstok, om Zijne knechten, het bosje goede druiven, sparen, vgl. Zach. 13:8. Hij zal aan Jakob weer een nieuw zaad, een Godgeheiligd zaad voortbrengen en uit Juda zal Hij een geslacht voortbrengen, dat als erfbezitter voor altoos Zijne bergen, Zijn land, weder zal bewonen, terwijl Zijne verkorenen, Zijne knechten daar veilig en rustig zullen wonen. Naar de voorstelling van Jesaja dient men de knechten des Heeren in het nauwste verband te nemen met den knecht des Heeren, want nadat in 53:12 die Knecht als de gekruisigde Knecht verhoogd is, hooren we van Hem niet meer doch wel van Zijne knechten. Saron was een vette strook lands gelegen aan de Middellandsche zee en was vermaard vanwege zijne malsche weilanden. Bij de herstelling en wederoprichting aller dingen, wanneer de bevolking der aarde hoofdzakelijk het landelijk bedrijf zal uitoefenen, zal deze vruchtbare weide van Saron terugkeeren. Het dal van Achor was nabij Jericho gelegen en heeft door de geschiedenis van Achan eene droeve vermaardheid gekregen. Sinds gansch Israël aldaar Achan steenigde en overwierp met steenen, schijnt het dal steenachtig en onvruchtbaar en een plaats van afgrijzing geweest te zijn, die door Israël liefst vermeden werd. Doch bij de wederoprichting aller dingen als vrucht van Israëls herstel zal God het dal Achor geven tot een deur der hope. De plaats van teleurstelling, oordeel, verbanning, beroering en onvruchtbaarheid zal weer een plaats van rijke zegeningen worden,

waarvan het woord runderleger een beeld en voorbeeld is. Men vergelijkte met deze uitdrukking de schoone beschrijving van Hos. 2:13-22. Voor wie zullen deze rijke weldaden zijn? Voor degenen, die Hem gezocht hebben, Zijne knechten, het overblijfsel, dat in de twee vorige hoofdstukken Hem ernstig heeft gezocht in het gebed.

De verlaters Gods, de afvalligen, die het land der vaderen hebben vergeten en zich in de verstrooiing hebben kunnen vinden, zullen zich krommen ter slachting. De vertaling van vers 11 is naar aller toestemming maar ongelukkig uitgevallen. Het ware beter geweest om de woorden *Gad* en *Meni*, vertaald door bende en getal, maar onvertaald te laten staan, dewijl een paar afgoden zijn bedoeld. De gedachte is thans zeer algemeen, haast eenparig, dat *Gad* hier de aanduiding eener geluksgodin is en dezelfde als de Fortuna der Romeinen, waarvan wij ons fortuin nog hebben, en dat *Meni* hier staat voor het noodlot. Het is merkwaardig dat de Joden onzer dagen het fortuin van den handel, van spel en speculatie eenerzijds vereeren en anderzijds algemeen aanhangers zijn van het Pantheïsme en het Evolutionisme, waarin het blinde noodlot der natuurwetten alles beheerscht. In beeldspraak uitgedrukt, offeren ze nu reeds spijs en drank aan *Gad* en *Meni*. Deze afvalligen komen om in den dag van Jakobs benauwdheid in den eindtijd.

Contrast Tusschen het Heil van het Overblijfsel en het Onheil der Afvalligen.

Verzen 13 tot 16

13. Daarom zegt de Heere HEERE alzoo: Zie, mijne knechten zullen eten, doch gijlieden zult hongeren; zie, mijne knechten zullen drinken, doch gijlieden zult dorsten; zie, mijne knechten zullen blijde zijn, doch gijlieden zult beschaamd zijn;

14. zie, mijne knechten zullen juichen van goeder harte, maar gijlieden zult schreeuwen van weedom des harten, en van verbreking des geestes zult gij huilen;

15. en gijlieden zult uwen naam mijnen uitverkorenen tot eene vervloeking laten; en de Heere HEERE zal ulieden dooden, maar zijne knechten zal Hij met eenen anderen naam noemen:

16. zoodat, wie zich zegenen zal op aarde, die zal zich zegenen in den God der waarheid, en wie zweren zal op aarde, die zal zweren bij den God der waarheid, omdat de vorige benauwdheden zullen vergeten zijn, en omdat ze voor mijne oogen verborgen zijn.

In een vijftal scherpe tegenstellingen wordt nu gewezen op den jammer, welke den afvalligen overkomt en het geluk, dat Gods getrouwe knechten zal wedervaren. 's Heeren knechten zullen eten en drinken, wat hier natuurlijk staat voor alle tijdelijk geluk en genot, terwijl de afvalligen zullen hongeren en dorsten; 's Heeren knechten worden blijde, de afvalligen beschaamd gemaakt; Gods knechten zullen juichen uit

den grond des harten, de afvalligen schreeuwen van weedom des harten; de trouwe knechten zullen met een anderen naam genoemd worden, terwijl de afvallige rebellen gedood zullen worden en hun naam Gods uitverkorenen tot een vloek zullen achterlaten. Hun naam zal als een beeld van Gods wraakgerichten achterblijven, terwijl het uitverkoren overblijfsel zijne vorige benauwdheden zal vergeten zijn. Dit is kostelijk! Het herstelde Israël zal geene wroeging, ja zelfs geene pijnlijke herinnering aan zijn Messiasmoord overhouden. Israëls verlossing zal volkomen zijn. God neemt niet alleen de zonde weg, maar ook zelfs hare roode lidteekenen. Het gevolg van Israëls wederaanname wordt in vers 10 aangeduid door *zoodat*. Wie zich op aarde zegent, gelukkig prijst en wie zweert, doet dit voortaan in den naam van Israëls waren, trouwen God. Niet alleen Israël zal zijne vorige benauwdheden vergeten zijn, doch zelfs voor Gods alziend oog zal al de vorige zonde en schuld bedekt zijn onder het dierbaar bloed der bedekking. Het dierbaar bloed des Lams bedekt volkomen zelfs voor Gods alwetend, vlammend oog.

De Vernieuwde Schepping

Verzen 17 tot 25

17. Want zie, Ik schep nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde, en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden, en zij zullen in het hart niet opkomen.

18. Maar weest gijlieden vroolijk en verheugt u tot in eeuwigheid in hetgeen dat Ik schep; want zie, Ik schep Jeruzalem eene verheuging, en zijn volk eene vroolijkheid.

19. en Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem en vroolijk zijn over mijn volk, en daarin zal niet meer gehoord worden de stem der weening noch de stem des geschreeuws.

20. Van daar zal niet meer wezen een zuigeling van weinig dagen, noch een oud man die zijne dagen niet zal vervullen; want een jongeling zal sterven honderd jaar oud zijnde, maar een zondaar honderd jaar oud zijnde, zal vervloekt worden.

21. En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten en derzelve vrucht eten;

22. zij zullen niet bouwen dat een ander het bewone, zij zullen niet planten dat een ander het ete, want de dagen mijns volks zullen zijn als de dagen eens booms, en mijne uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten;

23. zij zullen niet tevergeefsch arbeiden noch baren ter verstoring, want zij zijn het zaad der gezegenden des HEEREN, en hunne nakomelingen met hen.

24. En het zal geschieden eer zij roepen zoo zal Ik antwoorden, terwijl zij nog spreken zoo zal Ik hooren;

25. de wolf en het lam zullen te zamen weiden, en de leeuw zal stroo eten als een rund, en stof zal de spijs der slang zijn; zij zullen geen kwaad doen noch verderven op mijnen ganschen heiligen berg, zegt de HEERE.

Er komen dan nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke schepping en overeenkomstig het aardsch en het hemelsch volk des Heeren. Dienovereenkomstig zal het Vrederijk dan ook een dubbel karakter dragen. Daar dit weinig wordt ingezien, geven we hier een kort woord ten beste over het dubbel karakter van het duizendjarig rijk.

Men hoort vaak smalen over deze leer en hare aanhangers, doch het is een zeer troostrijke leer en het heeft God behaagd, dat al de profeten er van zouden spreken, al is het dan ook waar, dat de tijdelijke duur er van ons eerst nadrukkelijk aan het eind der Openbaring geopenbaard is. Als we hier spreken over het dubbel karakter, dan hebben we het oog op het aardsch en het hemelsch karakter van het vrederijk. De omvang van dit Rijk bestrijkt hemel en aarde, Ps. 8; Ef. 1:10; Dan. 7:13, 14. Dit houde men wel in het oog. Het is niet alleen voor de aarde noch alleen voor den hemel, maar voor den hemel en de aarde.

1. Er zal zijn een koninkrijk des Zoons en een koninkrijk des Vaders, Matth. 13:41,43. Het terrein van het eerste is de aarde, de sfeer van het laatste de hemelen.
2. Er zal zijn een verheerlijkt aardsch volk en een verheerlijkt hemelsch volk. Israël is het aardsch volk, dat dan bekeerd zal zijn; Deut. 30: 1-9; Rom. 11; Hebr. 8: 8-13; Jes. 2; 11; 59: 20, 21; als natie hersteld, en vereenigd, Jer. 3 18; 50:4,5; Ez. 20; 37; Hos. 2: 21-23; Zach. 3:19,20; Zach. 10:6. Het hemelsch volk is de verheerlijkte Gemeente, die met Christus zal regeeren, II Tim. 2: 12; Openb. 20:6.
3. Er zullen twee Jeruzalems zijn, een aardsch in Palestina en een hemelsch in de hemelsche gewesten, nedergedaald uit den derden hemel is dit nochtans niet op aarde. Dit zal boven de aarde zijn, zoodat haar licht de aarde verlicht. Voor het verheerlijkt aardsch Jeruzalem, zie Jes. 2:3; Micha 4 1-4; Jes. 60; Ps. 48 2,3; Jer. 3:17; Zach. 8. Dit Jeruzalem zal dan een nieuwen naam hebben: *Jehova Shammah*, d. i. de Heere is aldaar en zal het centrum zijn van de wet voor de gansche wereld, Jes. 2:1-3; Micha 4:1,2; Jes. 56:6,7; Zach. 8. De vroegere stad van profetendooders heeft dan inwoners, die allen heilig zijn, Jes. 1:26,27 ; 4:3; Obad. 17; Zach. 13:19; 14:20,21. De volken der aarde gaan 's jaarlijks naar haar op om Jehova te aanbidden, Jes. 56:7; 60:11-14; Zach. 14:16. Het hemelsch Jeruzalem vindt men beschreven in Openb. 21. Zie onze Verklaring op dit merkwaardig hoofdstuk.
4. Er zullen twee plaatsen van regeering zijn en twee die regeeren. Strikt genomen, regeert Christus alles en allen van uit de hemelsche gewesten, Ps. 8; Ef. 1:10; Dan. 7: 13,14; Openb. 21; 22:1-5. In Jeruzalem op aarde zal echter een stedehouder van Christus regeeren, misschien de opgewekte David wel, Ez. 34; 37; 46:1,2; Hos. 3:4,5; Zach. 6:13. Des Heeren wet en woord zal mede door bemiddeling van hem uit Jeruzalem gaan, Jes. 1:1-4; Micha 4:1-4. Nochtans moet men zich niet denken dat Christus Zijne heerlijkheid nooit zal vertoonen. Hij zal gedurig Zijne glorie aan Jeruzalem en voorts aan alle volken openbaren.

Na deze algemeene opmerkingen omtrent het dubbel karakter van het duizendjarig Vrederijk stippen we kortelijks de hoofdtrekken van dit Rijk aan: (1) Het zal zijn eene nieuwe schepping of herschepping, zoodat we hieruit mogen afleiden, dat er een geheel nieuwe bestaans-orde der dingen zal komen en we bijgevolg de vervulling dezer woorden niet in deze bedeeing mogen stellen. Het zal zoo fonkelnieuw en zoo voortreffelijk zijn, dat de vorige dingen in het hart niet zullen opkomen. Het hart der menschen is thans vol van politiek en critiek, oorlog en vredesconferenties, revolutie en rebellie, alcoholisme en prohibitie, Bacchus- en Venusdienst, Atheïsme en Evolutie, godsdienst en kerkisme, zwarte, witte en gele slavernij, echtbreuk en diefstal, trein- en mijnongelukken, doch al deze dingen zullen dan niet meer opkomen in het hart. Men zal haast niet kunnen gelooven, dat in vroegere eeuwen deze dingen bestaan hebben. (2) De burgers van dit Rijk zullen vroolijk zijn en zich eindeloos verheugen. De stem der weening en des geschreeuws zal niet meer gehoord worden. Dit geldt wel het meest van Israëel, het volk, dat zulk een lange en in-droeve geschiedenis achter zich heeft. (3) Jeruzalem zal het blinkend middelpunt, de hoofdstad en residentie-stad van dit heerlijk Rijk des vredes zijn. Daarheen zagen we de volken heensnellen, 55:5; 60:3. Daar straalt alles van vreugde. Daar zetelt het centrale wereldbestuur. Die stad vertegenwoordigt het toppunt der schoonheid, het blinkend glanspunt van der volken nieuwe cultuur, het hoogtepunt van der volken verlangen en streven, het brandpunt van heil en vrede, eenheid en rust en het eindpunt en culminatiepunt van Gods wegen met den mensch op aarde. (4) De Heere Jezus zal Zichzelf verblijden over Jeruzalems glorie. Bij Zijne eerste komst heeft die Dierbare geweend over Jeruzalems hardnekkig ongeloof en verval, doch in dien dag zal Zijne vreugde over haar volkomen wezen. Het zou trouwens onredelijk zijn om aan te nemen, dat Zijne tranen over Jeruzalem, die Hij kwam te redden, de laatste waren. Neen, niet Zijne tranen, maar Zijne verheuging over haar zal het laatste zijn. (5) De dood zal niet meer als thans de vaste regel maar hooge uitzondering zijn. De kleine kinderen en bekeerden sterven niet meer, doch alleen de onbekeerden. Wie op honderdjarigen leeftijd sterft, zal gerekend worden als knaap of jongeling te zijn gestorven en men zal dit als een vroegtijdigen dood beschouwen niet alleen, maar ook als een zeldzaam geval en een bewijs, dat de vloek hem als onbekeerde getroffen heeft. De geloovigen bereiken den ouderdom van een boom, d. i. de heele duizend jaren, evenals voor den zondvloed. Daarna worden ze ongetwijfeld plotseling veranderd en overdropen met de volle heerlijkheid Gods. (6) Men zal werken, planten, bouwen, oogsten, doch niet meer arbeiden, laat staan arbeiden ter versterking, gelijk dit vroeger bedreigd en geschied was, Lev. 26:16-20; Deut. 28:30,33,51. Er is niets teleurstellender voor een landbouwbevolking dan de oogst door den vijand te zien opeten om straks zelf honger te lijden. God behoeft trouwens geen vijand meer in het land te zenden om Israëel te tuchtigen, want het zaad der boosdoeners van 1:4 is door de kracht der genade het zaad der gezegenden des Heeren geworden, kinderen, die ook in de praktijk van het leven niet meer liegen zullen, 63:8. (7) Er zal oogenblikkelijke gebedsverhooring zijn in tegenstelling met Israëls eeuwenlang gekerm en Gods stilzwijgen daarop. (8) In de dierenwereld zal alles vrede ademen. Niet alleen de aard, maar ook de lichaamsbouw der wilde dieren zal aanmerkelijk gewijzigd worden. Bijna alle uitleggers roepen als om strijd, dat men dit niet letterlijk moet vatten, doch waarom niet? Christus kan immers meer

herstellen dan de zonde kan verbasteren! Het stof eten der slang komt hier voor als een enkel voorbeeld om te toonen dat de vloek van den val nog niet ganschelijk zal zijn opgeheven, Gen. 3:14.